

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 2. Ex Verbo Dei non-scripto optimè probant Catholici existentiam, canonem, versionem, puritatem, & genuinum sensum Scripturæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

Ecclesie clarè pronuntiat, quid credendum, quid faciendum, & omnes hereses apertè detegit ac damnat. Hinc omnes Hæretici spreto Ecclesie iudicio ad solam Scripturam se receperunt,

probè gnari, eam in varias interpretationes trahi posse, ac proinde ex Scripturæ abusu asyllum sperarunt, & ad tempus apud imperitos aut impios etiam invenerunt.

§. II.

Ex Verbo DEI non scripto optimè probant Catholici Existentiam, Canonem, legitimam Versionem, Puritatem, & genuinum sensum Scripturæ.

17. **S**ciendum 1. per Verbum DEI non scriptum, ut jam dictum est, intelligi Traditiones Divinas & Apostolicas, ab Ecclesia custoditas, quin & ipsius Ecclesie communem sensum, aut definitionem, siquidem per os Ecclesie non minùs loquitur nobis DEUS infinite verax, quàm per Scripturæ voces & characteres, nec minùs firmam meretur à nobis fidem, siquid per Ecclesiam, quàm si per Scripturam aliquid revelet, cum sit profus eadem infinita Veracitatis auctoritas, fallere nescientis & falli. Imò per Ecclesiam non modò clariùs nobis loquitur quàm per Scripturam (cum hæc ab & per illam explicari debeat) verùm etiam magis nobis manifestat & immediatius, se nobis loqui Verbò non scriptò, ab Ecclesia vel custodito vel proposito, quàm Verbò scriptò, siquidem evidentioribus longè signis conspicuam reddidit Ecclesiam, quibus vera à falsis discerni possit (ut demonstrabo in Controv. seq. de Ecclesia) quàm criticis Scripturam, quibus vera & pura dignosci valeat, ejusque genuinus sensus deprehendi; cum hæc

critiria, etiam sumpta cum Spiritu interno, non sufficiant ad prædicta probanda, ut hæctenus evidenter ostensum est.

18. Sciendum 2. Supposita necessitate admittendi Verbum DEI non scriptum, quàm §. precedente satis superque demonstratam vidimus, facillimum esse Catholicis certò ac infallibiliter probare quinque illa puncta, in titulo exposita, & per consequens omnes fidei articulos, etiam in Scriptura S. comprehensos, cum sine Verbo DEI non scripto sicut de ipsa Scriptura, ita nec de genuino sensu illius (nam sensus, non nuda verba, facit articulum fidei) sufficienter, id est, infallibiliter constare possit, ita ut aliquis prudenter dicat ex merito motivi, se falli non posse, ac proinde sibi imperet *prudenter firmissimum* assensum. Unde

19. Dico. Catholici optimè & infallibiliter probant Existentiam, Canonem, Versionem, Puritatem, & sensum Scripturæ ex Verbo DEI non scripto, sive ex Traditione, vel Declaratione Ecclesie. Probatur manifestè: Verbum Dei non,

non-scriptum, quod recipiunt Catholici, omnes autem Sectarii & Hæretici rejiciunt, est infallibile, hoc ipso quod sit Verbum DEI: ergo ex illo optimè & infallibiliter Catholici probant præfata 5. puncta, circa quæ nunquam certi esse possunt Adversarij. Sed unde probant Catholici, Traditionem ab Ecclesia custoditam, vel ipsius Ecclesiæ declarationem aut sensum, esse Verbum Dei? R. ex infallibilitate Ecclesiæ veræ; hanc enim Deus (supposito, quod aliquid nobis revelaverit, & fidem prudenter firmissimam exigit) necessariò debet reddere infallibilem, ita ut, quidquid proponit Ecclesia tanquam Verbum & Revelationem Dei, etiam sit Verbum Dei. Id quod partim ex ratione contra Paganos, partim ex Scriptura contra Hæreticos (Scripturam aliunde, quam ex Ecclesiæ proponentis auctoritate admittentes) Catholici demonstrant, & ego in Controv. seq. præsertim c. 1. & c. 4. de Infallibilitate Ecclesiæ & Pontificis acturus. Veritatem autem Ecclesiæ Romanæ clarè commonstrabo ex notis seu signis, quibus Deus vocam Christi Ecclesiam adeò illustravit, ut facillimè discerni possit à falsis Sectis, imò evidentè præferenda sit: quas notas deducam in Controv. seq. c. 2. per totum. Interim pro certo habe, Verbum Dei scriptum conservari in Ecclesia incorruptum non solum secundum litteram, sed etiam secundum spiritum, & verum ipsius sensum fide Divina receptum, seu viva fide fidelium expressum, & quasi in corde. Pontifex autem ex Cathedra (seu ex officio suo Pastoralis erga

R. P. Pichier Theol. Polemicæ.

Universalem Ecclesiam) loquens non ex privato suo spiritu, sed Divino Magisterio edoctus, & ex Verbo Dei intra fidelium mentes sub viva fide propagato, præsertim in æcumenicis Concilijs, interpretatur Scripturam infallibiliter, ita tamen, ut suam auctoritatem non adæquet auctoritati Divinæ, memòr, se esse præcisè instrumentum indignum, per quod nobis loqui dignatur infallibiliter infinitæ auctoritatis Deus. Contra hujus, & simul etiam præcedentis §. doctrinam

Ob. 1. Traditiones sunt Verbum hominum, scilicet Patrum, Pontificum &c. qui sunt meri homines: ergo non sunt Verbum DEI, nec habent auctoritatem infallibilem, & parum cum Scripturis. R. 1. retorquendo argum. Scripturæ SS. sunt litteræ & characteres hominum, scilicet primitus Prophetarum & Apostolorum, postmodum describentium vel typis imprimantium, qui sunt meri homines: ergo SS. Scripturæ non sunt Verbum Dei. R. 2. aliter retorquendo: verba Præconum, quibus instruunt rudes, Biblia legendi vel intelligendi imperitos, vel cæcos, legendi incapaces &c. sunt verba hominum, & quidem privatorum hominum, quibus nulla infallibilitas promissa est (sicut tamen promissa est summo Pontifici Christi Vicario, Petri Successori, præsertim cum cæteris Prælati in Concilio Congregatis definiti) ergo non sunt Verbum Dei: ergo Prædicantibus non credendum in rebus fidei; quod omnino probat objectio; quamvis non probet apud Patres & Pontifices.

Q

fices.

fices, Christi Vicarios, quibus promissa est perpetua assistentia Spiritus S. ut Controv. sequente ostenditur. Unde R. 3. in forma N. A. vel D. sunt Verbum hominum instrumentaliter, hoc est, per homines pronuntiatum, custoditum, & ad nos tanquam per instrumenta translatum. C. A. principaliter & originaliter, hoc est, non habent Deum pro Auctore principali, aut sine revelatione & directione Divina proponuntur N. A. & C. Sicut Scriptura juxta Adversarios tantum instrumentaliter provenit ab hominibus, principaliter autem à Deo, per Scripturam nobis loquente, & ratione causæ instrumentalis, scilicet scribentium &c. dici potest humana, tamen ratione causæ principalis, nimirum DEI dictantis, & ratione objecti seu veritatis, quam proponit, est & rectè dicitur Divina, & Verbum DEI scriptum: ita etiam Traditio ratione causæ instrumentalis, scilicet hominum, per quos proponitur & propagatur, dici potest humana: at ratione causæ principalis, nempe DEI per Patres & Pontifices loquentis, & ratione objecti seu veritatis, quam proponit, est & rectè dicitur Divina, & Verbum DEI non-scriptum, fide actuali receptum & propagatum in cordibus fidelium. Et hoc Verbum DEI per os Ecclesie propositum non minoris auctoritatis esse debet, quam per Scripturam propositum: quippe Verbum DEI est Verbum DEI, sive scriptum sive traditum sit, & per accidens ipsi est, si scribatur.

21. Ob. 2. Scriptura S. est unica norma & Regula omnium credendorum: er-

go non opus est ullis Traditionibus. A. P. 1. si non esset unica regula omnium credendorum, & non omnia ad salutem necessaria complecteretur, esset manca & imperfecta: quod admitti nequit. 2. Summa totius doctrinae Christianae, ad salutem necessariae, consistit in Decalogo, Symbolo Apostolico: Oratione Dominica, & Institutione Sacramentorum: sed hæc omnia perspicuè traduntur in S. Scriptura, scilicet partim in *Lege*, partim in *Evangelio*; in *Lege* quidem traditur Decalogus, & præsertim præcepta Moralia, in *Evangelio* autem cetera: ergo. R. 1. Adversarij solam Scripturam (exclusis Traditionibus & auctoritate Ecclesie) statuendo pro unica regula omnium credendorum conspirant cum Antiquis Hereticis, Arianis, Pelagianis, Sabellianis, Nestorianis, Donatistis &c. qui solam Scripturam jactabant, quam pro libitu interpretabantur, prout ipsorum erroribus commodabat, ut facillimum foret demonstrare ex tomis Conciliorum, & Historiographis, præsertim Baronio. Et hanc ob causam Scriptura, etiam à Lutherò, jam sæpius appellata est *liber Hereticorum*, quia nempe omnes ex hac suam tueri causam nitentur. Quin & ipse diabolus, Christum tentans, S. Scripturæ textibus usus & abusus est. Videant igitur, in quana vi navigent Adversarij. R. 2. N. A. quod falsissimum esse, hætenus demonstratum est, cum nec de ipsius Scripturæ existentia, puritate, & genuino sensu, nec de alijs Mysterijs fidei, nimirum SS. Trinitatis, Processio-

no & Divinitate Spiritus S. &c. ex sola Scriptura constare possit, quia hæc in illa nec explicitè continentur, nec per pronam & legitimam consequentiam clarè deducuntur. Hoc concedo, quòd Scriptura, postquam semel de illa, & illius genuino sensu (quod tamen sine Verbo DEI non scripto fieri nequit) infallibiliter constituit, regula infallibilis sit quoad aliquos fidei articulos, in ea clarè contentos: proinde regula credendorum inadaequata dici possit. Ad probationem 1. N. sequelam; sicut enim imperfectus non dicitur homo, quia non habet alas, eò quòd Deus noluerit hominem habere alas: ita & Scriptura dici debet imperfecta, licet non omnia, nec sãdò credenda & facienda, contineat, eò quòd Deus non omnia nobis innotescere voluerit per Scripturam, sed multa per Ecclesiam, & per Verbum non scriptum, ut clarè evincitur ex nostris probationibus. Item sicut pars non ideo dicenda est aliquid imperfectam, quia non est totum: ita nec Scriptura ideo imperfecta dicitur, quia non est tota & adequata Regula omnium credendorum. Adversarij admittendo solam Scripturam pro Regula adequata videntur similes homini, qui uno pede ambulare, aut volucris, quæ unã alã volare niteretur. Ad 2. probationem Transmissã M. quam falsam esse patet ex dictis. N. m. non enim perspicuè exprimitur Mysterium Trinitatis, Baptismus parvulorum, Sacramentum & usus legitimus Eucharistiæ &c.

32. Dices. Hoc dudum merito displicuit Protestantibus, quòd Catholici
R. P. Pichler Theol. Polemica.

ad eò vilipendant, imò & contemnant Scripturam; non enim desuerunt, qui eam vocarent omnium heresum causam, litium materiam, nasum cereum, ænigma sphingis, folia Sybillæ, regulam Lesbiam & plumbeam, quæ cuivis figuræ aptari possit. R. nequaquam Catholici vilipendant aut contemnant Scripturam, sed venerantur, uti revera est, tanquam Verbum Divinum; sed hoc dicunt, eam solam non sufficere, nec certò & infallibiliter ejus sensum genuinum in multis haberi posse sine altero DEI Verbo, nimirum non-scripto. Ille non vilipendit aut contemnit epistolas S. Pauli, qui dicit, eas solas non esse totum Verbum DEI, sed dari & requiri etiam quatuor Evangelia &c. Ita nec ille, qui dicit, præter Verbum DEI scriptum dari & requiri aliud non-scriptum. Caterùm Catholici non ita nudè ipsam Scripturam hujusmodi titulis afficiunt, sed per abusum Hereticorum, Scripturam juxta suam privatum spiritum interpretantium, dicant Scripturæ affingi nasum cereum, eamque fieri causam heresum, litium materiam, regulam Lesbiam &c. Siquidem res optimæ per abusum depravantur, & cedunt in perniciem, quæ per se ordinate sunt ad salutem: sic utique Sacramenta sunt res optimæ, & ad hominis salutem instituta, tamen per abusum vertuntur sæpe in majorem suscipientis indignè damnationem, ut Judæ Iscarioti contigit, Eucharistiam indignè sumentem.

Ob. 3. Quæ de aure in aurem tran- 25.
seunt, & quasi per manus traduntur,
magno temporis lapsu interire solent.

Q. 2.

val

vel corrupti, ob humanae memoriae imbecillitatem, vel ob hominum concordiam: sed Traditiones de aure in aurem transeunt, & quasi per manus traduntur: ergo intereunt, vel saltem corrumpuntur cum tempore. Igitur Verbum DEI, quod manet in aeternum, debet esse scriptum, & nullum datur praecise traditum. R. 1. retorquendo argum. in Scripturam S. quia etiam haec, si humana solum providentia attendatur, magno temporis lapsu facile interire aut corrupti potest vel ex infirmitate describentium, vel malitia infidelium. R. 2. dist. M. Nisi DEUS specialem curam gerat talium rerum. C. M. si gerat. N. M. DEUS non minorem curam gerit Traditionum, & Verbi sui non scripti, quam Scripturae, ne intereant, vel corrumpantur; & Verbum DEI, sive scriptum sit sive non scriptum, manet in aeternum, atque Deus illius curam gerere debet. Nunquid Ecclesia vera in lege Naturae ante Moysis tempora per bis mille annos existit, & quidem sine erroribus in fide, quamvis nullam Scripturam habuerit, sed meras Traditiones, & Verbum DEI non scriptum? Igitur non est absolute necessarium, ut Verbum DEI scribatur. Accedit, quod Traditiones Ecclesiae Christianae, quamvis in SS. Litteris scriptae non sint, scribi tamen consueverint in libris Ecclesiasticis, Concilijs, & Veterum monumentis (quae est humana industria) ne pereant vel corrumpantur. Imò continuo usu & viva fide optime custodiuntur, tanquam in cordibus fidelium descriptae.

Ob. 4. In Scriptura S. rejiciuntur, & reprehenduntur Traditiones tanquam inventa & doctrinae hominum: ergo non sunt admittendae. A. prob. ex varijs textibus. Deuteron. 4. v. 2. dicitur: *Non addetis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo, Et c. 12. v. ult. quod tibi praecipio, hoc tantum facito; nec addas quidquam, nec minuas.* Isajas c. 29. v. 13. inducit Deum populo exprobatem, quod se coluerit *mandato hominum & doctrinis.* S. Paulus Coloss. 2. monet: *videte, ne quis vos decipiat per Philosophiam & inanem fallaciam secundum traditionem hominum.* Et ad Gal. 1. *si quis vobis evangelizaverit prater id, quod accepistis, anathema sit.* Denique Christus ipse in Evangelio reprehendit Phariseos propter Traditiones; nam Marc. 7. v. 7. 8. ait: *in vanum me colunt docentes doctrinas & praecepta hominum.* Relinquentes enim mandatum DEI tenent traditiones hominum. Idem facit Mat. 15. R. 1. absolute N. A. tū quia in probationibus nostris p. 117. vidimus, quod Scriptura approbet Traditiones, tum quia Adversarij male impugnant Traditiones ex Scriptura, quia istam nec habent nec rite intelligere possunt sine Traditionibus, & Verbo DEI non scripto, ut demonstratum est art. 1. serè toto. R. 2. D. A. Rejiciuntur & reprehenduntur Traditiones merè humanae, repugnantes mandatis Dei, fidei Christianae, bonisque moribus, item Traditiones vanae Phariseorum aut Gentilium C. A. Traditiones omnes N. A. & C. Nos Catholici non detendimus Traditiones vanas Gentilium. Pharisaicas.

cas, merè humanas, Dei mandatis, fidei Christianæ, bonisque moribus repugnantes, sed Divinas, Apostolicas, ab Ecclesia propositas & approbatas, quæ non tantùm non rejiciuntur aut reprehenduntur à Scriptura, sed etiam approbantur & commendantur, imò necessariæ prorsus sunt, & semper fuerunt, præsertim ante tempora Moysis.

Ad probationem explicò textus. In 1. notetur imprimis verbum *loquor*, quod indicat potius Verbum DEI ore tenus traditum, quàm scriptum, præsertim quia Moyses v. 32. subjungit: *interroga de diebus antiquis, qui fuerunt ante te ex die, quo creavit DEUS hominem*; ubi autem interrogatione & narratione opus est, non omnia plenè sunt scripta, sed aliqua saltem tradita tantùm. Deinde ibi est sermo de præceptis Judæorum Judicialibus & Ceremonialibus, cur igitur Adversarij non ampliùs observant hæc præcepta, cùm textus dicat, *nec auferetis ex eo*? cur *addere* non liceat, si liceat *auferre*? Præterea hujusmodi textus tantùm volunt, ut in Libris Canonicis nihil immutetur addendo vel demendo, & sic corruptatur Scriptura, item ut omnia, quæ præcipiuntur, integrè & ad litteram observentur; non verò excludunt aliud Verbum DEI; aliàs malè fecissent etiam Prophetæ & Apostoli, quæ post Moysen integros libros Canonicos scripserunt, & sic *addiderunt* libris Moysis. In 2. sermo est de præcepto aliquo Ceremoniali in specie, nimirum de præcepto sacrificandi, quo Deus volebat nihil addi de ritu Gentilium, nihi minui de illa ratione, quam ipse

præscripsit in offerendo Sacrificio. Deinde cur Adversarij non retinent modum hunc sacrificandi, & immolandi DEO oves, boves, hædos &c. si nihil liceat *minuere* de illo præcepto? Denique si nihil huic præcepto licet *addere*, malè fecerunt Apostoli novum præceptum imponendo, ut fideles abstineant *a suffocato & sanguine* Act 15. malè fecit Paulus prohibendo bigamos ordinari &c. In 3. Isaias loquitur de præceptis & doctrinis hominum, quæ repugnant mandatis DEI & Scripturis Divinis, ita enim explicavit Christus Marc. 7. v. 8. ubi, postquam citavit Isaiam c. 29. his verbis, *bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis*, subjungit: *relinquentes enim mandatum DEI, tenetis traditiones hominum*. In 4. Paulus loquitur de traditionibus tum vanis Gentilium, tum superstitiosis Judæorum, tum merè humanis, ab Ecclesia nec approbatis nec receptis. In 5. Paulus intelligendus est de utroque Verbo Dei, scripto & non scripto, ab utroque enim abstrahit tò *evangelizavimus*: præter quod utrumque utique nihil aliud doceri debet. Dein Paulus ibi anathema dicit falsis Doctoribus, qui volebant, præter fidem in Christum requiri etiam circumcisionem & observationem Legum Mosaicarum. Denique tò *præter* sumitur ibi pro *contra*, nam Græcum *πρὸς* significat tam *contra*, quàm *præter*; utriusque autem *contra* doctrinam Pauli nihil docere licet, bene tamen *præter*, quia Paulus in suis epistolis non omnem doctrinam Christianam complexus est. In 6. Christus reprehendit Traditiones Pharisaicas, mandato DEI

repugnantes, ut patet ex citato *in*tegro textu. Deinde Christus reprehendit Phariseos etiam ex eo capite, quia in observatione traditionum ab hominibus introductarum (cujusmodi erant, 1. antefumptionem cibi lavare manus. 2. lotionem manuum inter comedendum sepius reperere. 3. cum peccatoribus non sumere cibum. 4. in Sabbatho agris non sanare &c.) querebant vanam gloriam, & opinionem sanctitatis apud plebem, negligentes interim internum animæ cultum & virtutes solidas. Cæterum nec Synagoga ponit ullam falsam Traditionem recipere ut Canonicam, sicut non potuit ullam falsam Scripturam recipere ut Canonicam, & propter quam causam DEUS debuit ipsam reddere infallibilem in hoc, propter eandem debuit & in illo, ne scilicet tota Ecclesia erraret, & sic omnis fides Divina periret in mundo.

Ob. 5. Patres rejiciunt Traditiones, nominatim S. Hieron. in Matth. c. 23, ubi sic ait: *quod de Scripturis auctoritatem non habet, eadem facilitate contemniunt, qua probatur.* Et S. August. de doctr. Christi l. 2. c. 9. sic pronuntians: *in his, que aperte posita sunt in Scriptura, invenuntur illa omnia, que continent fidem, moresque vivendi.* Item S. Chrysost. in c. 2. Matth. *quidquid quaritur ad salutem, totum jam impletum est in Scripturis: ergo sola Scriptura est sufficiens, nec opus est Verbo DEI non-scripto.* R. 1. generatim, si Patres videantur asserere, omnia ad fidem & mores pertinentia contineri in Scri-

pturis, vel intelligendi sunt 1. quod omnia in ijs contineantur generatim, contusè, mediatè, & consecutivè, quatenus nimirum ipsæ SS. Litteræ approbant Traditiones, & nos ad audiendam Ecclesiam hortantur. 2. vel intelligendi sunt de ijs tantum rebus, de quibus ipsi peculiariter disputabant cum hæreticis, quibus, quia nihil nisi scripturam admittere volebant, sese accommodarunt, etiam ex sola Scriptura argumentantes ad hominem. 3. Vel loquuntur de Scripturis ritè intellectis, quæ tamen ritè intelligi nequeunt sine Traditione, vel declaratione Ecclesie. 4. Vel intelligendi sunt, quod sola *contra*, non vero *pro*ter, vel *extra* Scripturam nihil admitti debeat. R. 2. quid sentiant Patres de Traditionibus, satis liquet ex dictis p. 118. Unde si fors auctori loquantur ita obcurius, explicari debent juxta alios ipsorum textus clariores, quibus approbant Traditiones indubitatè, ne tibi contradicant. Allati textus ex Patribus nihil probant contra nos; nam S. Hieron. loquitur de aliqua sententia particulari, qua quidam volebant ex libro quodam apocrypho probare, Zachariam, quem Judæi occiderunt inter templum & altare, fuisse patrem Joannis Baptiste: ex particulari autem aliquo factò, præsertim si id aliunde non satis probari poterit quam ex Scriptura, malè infertur, universaliter omnia contemnenda esse, quæ scripta non sunt. S. August. imprimis tantum loquitur de ijs dogmatibus, quæ simpliciter & explicitè crediti sunt necessaria, deis non dicit, etiam hæc inveniri in Scripturis.

pturis clarè, & sine interpretatione Ecclesie, sed tantum inveniri absolute, quod etiam nos admittimus, scilicet vel generatim & confusè, vel particulatim & clarè. Quòd S. Augustinus non voluerit omnia contineri *clarè & particulatim* in Scripturis, quæ continent *fidem morèsq; vivendì*, manifestè colligitur ex alijs ejus textibus, uti ex ep. fundamenti c. 5. *Ego Evangelio non crederem, nisi me Catholice Ecclesie commoveret auctoritas.* Et l. 10. de Genesi ad Litteram c. 23. *consuetudo Matris Ecclesie in baptizandis parvulis nequaquam spernenda, nec omnino credenda, nisi Apostolica esset Traditio.* Denique S. Chrysost. loquitur de vitijs, ad quæ sananda afferit in Scripturis inveniri remedia: ergo iterum de aliqua materia particulari; insuper non dicit, hæc remedia pro omnibus vitijs clarè reperiri in Scripturis.

26. Ob. 6. Si Ecclesia debet nos certificare, quantum sit vera Scriptura, tunc Scriptura suam auctoritatem obtinet ab Ecclesia, & sic Ecclesia erit supra Scripturam, quod dici nequit; cum nihil possit esse supra Verbum Divinum. 2. si Ecclesia interpretatur Scripturam, & declarat ejus sensum, tunc judicat Scripturam, & sic se iterum statuit supra Scripturam. R. ad 1. N. M. Ecclesia enim non facit, ut Scriptura fiat Verbum Divinum, sed tantum declarat, quantum Scriptura sit Verbum Divinum, & auctoritatem divinam habeat: sicut Monetarius vel Trapezita non tribuit auro vel gemma suum valorem, sed illum præcisè declarat ignorantibus. Ad. 2. impri-

mis retorqueo argumentum: si Præco, vel alius homo privatus, apud Sectarios interpretatur Scripturam, & ejus sensum declarat, tunc judicat Scripturam, & sic se statuit supra Scripturam. Deinde Ecclesia Scripturam interpretans non examinat, an id, quod Scriptura dicit, verum sit: sed tantum examinat, utrum hoc vel illud dicatur à Scriptura; & sic declarando sensum non Scripturam, sed de ejus sensu judicat, nec auctoritatem exercet in Scripturam, sed potius in iudicia hominum, quæ dirigit vel corrigit.

27. Ob. 7. Kemnitius, Brentius, Molinæus, & alij tam Lutherani quam Calvinistæ admittunt aliquam Traditionem, nempe illam, per quam constat quoad nos, quinam libri sint Canonici & incorrupti, quin & ipse Calvinus ait: *quarunt enim, quis nos faciat certiores, à Moyse & Prophetis hæc fuisse Scripta, quæ sub eorum nominibus leguntur &c. Verum ut de omnibus simul loquar, certo certius est, ipsorum Scripturam non aliter pervenisse ad posteros, quam de manu ad manum, ut ita loquar, perpetua annorum serie à Patribus tradita.* Ergo falsò imputamus Protestantibus, quòd rejiciant Verbum DEI non-scriptum. R. 1. Transeat A. N. C. quamvis enim unam Traditionem admittant, bene tamen arguuntur, quòd ceteras, pariter necessarias, rejiciant cum alijs Protestantibus. R. 2. admissa unica Traditione jam ruit præcipuum Sectariorum fundamentum, in eo consistens, quòd nihil aliud pro Verbo DEI habendum, nisi Scriptura, nie

uihilque credendum, aut necessario faciendum, nisi scriptum sit. R. 3. admilla unica Traditione non prudenter amplius negari possunt ceteræ, ab Ecclesia propositæ; si enim Ecclesia agnoscitur esse infallibilis in custodienda & proponenda una Traditione, cur non etiã infallibilis agnoscitur in custodiendis & proponendis reliquis? Cur necessario credendum est Ecclesie proponenti Evangelium, non autem proponenti verum Evangelij sensum? Has difficultates viderint alij, qui absolute negant omnes Traditiones, propterea tamen non feliciores; quia sic ignorant, vel saltem certi non sunt, an habeant aliquam Scripturam, & quinam libri sint Canonici. Aliqui dixerunt, illos esse Canonicos, qui præferunt in titulo unum ex Prophetis vel Apostolis. Sed contra est 1. quia de ipsis titulis redit quæstio, unde con-

ster, eos non esse ab hominibus nequiter assutos. 2. quia multi libri Canonici non præferunt Prophetam vel Apostolum, uti Genesis &c. 3. quia multi præferunt titulum Apostoli, ut Evangelium S. Bartholomæi, S. Thomæ, S. Andreæ &c. & tamen sunt Apocryphi. 4. quia ex titulo nondum constat, an omnia & singula capita & sententiæ pertineant ad talem librum. Alij dixerunt, illos esse libros Canonicos, qui allegantur à libris Canonicis. Sed contra est 1. quia de libro citante alium redit quæstio, an sit Canonicus. 2. quia non omnes libri, multò minùs omnia capita & sententiæ librorum citantur ab alijs libris &c. Sequitur nunc Corollarium ex dictis, gulam omnibus Adversarijs frangens.

Objectionem de circulo vitioso vide infra de Infallibilitate Ecclesie

n. 17.

COROLLARIUM

Bene notandum.

28. **E**X hæcenus disputatis manifestè deducitur hoc vel simile ratiocinium.

Illa Secta, quæ solam Scripturam agnoscit pro unica regula omnium credendorum; interim tamen nec de ipsa Scriptura ejusque puritate, nec de genuino illius sensu infallibiliter certa esse potest in suis principijs; nullum prorsus articulum infallibiliter certum, adeoque nullam fidem Divinam habet.

Atqui Sectæ Lutheranorum, Calvinistarum, Zvving.